



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2014. szeptember 3.*

„Előzetes döntéshozatal — 79/7/EGK irányelv — A férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód a szociális biztonság területén — Munkavállalók baleset-biztosítása — A maradandó károsodás után járó átalány-kártérítés összege — Az említett kártérítés kedvezményezettjének neme szerinti, átlagos várható élettartamon alapuló biztosításmatematikai számítás — Az uniós jog kellően súlyos megsértése”

A C-318/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Korkein hallinto-oikeus (Finnország) a Bírósághoz 2013. június 11-án érkezett, 2013. június 7-i határozatával terjesztett elő az

X által indított eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök (előadó), J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: C. Strömholm főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. április 2-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- X képviseletében K. Kuusi asianajaja,
- a finn kormány képviseletében H. Leppo, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében E.-M. Mamouna és M. Tassopoulou, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és I. Koskinen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2014. május 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: finn.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv (HL 1979. L 6., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 215. o.) 4. cikkének az értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet az X és a finn Szociális és Egészségügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) között, munkahelyi baleset miatt járó átalány-kártérítés nyújtása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 79/7 irányelv a 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján azokra a törvényileg szabályozott rendszerekre alkalmazandó, amelyek többek között a munkahelyi baleset kockázatai ellen nyújtanak védelmet.
- 4 Ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy semmilyen nemi megkülönböztetés nem állhat fenn, sem közvetlenül, sem közvetetten, különös tekintettel a családi állapotra és a családi jogállásra történő hivatkozással a következő területeken:

- a rendszerek hatálya és a rendszerekhez való hozzáférhetőség feltételei tekintetében,
- a járulékfizetési kötelezettség és a járulék számításának tekintetében,
- a juttatások kiszámítása tekintetében, ideértve a házastársnak és az eltartottnak járó pótlékokat, valamint a juttatásokra való jogosultság tartamára és fenntartására vonatkozó feltételeket.”

A finn jog

- 5 A baleset-biztosítás megvalósítása az állami közigazgatás feladata, amelynek a végrehajtásával Finnországban magán-biztosítótársaságokat bíznak meg. A munkáltatók, hogy teljesítsék arra vonatkozó kötelezettségüket, hogy a munkahelyi balesetekre tekintettel gondoskodjanak a munkavállalók biztonságáról, kötelesek a munkavállalók baleset-biztosításáról szóló, 1992-ben módosított 1982. évi törvény (tapaturmavakuutuslaki; a továbbiakban: a baleset-biztosításról szóló törvény) hatálya alá tartozó kockázatok biztosítására jóváhagyott biztosítótársasággal szerződést kötni. A törvényileg szabályozott baleset-biztosítás költségeit a munkáltatók által fizetett biztosítási díjak fedezik.
- 6 A maradandó károsodásért járó kártérítés a baleset-biztosítási ellátások egyike. A szociális biztonság törvényileg szabályozott rendszere alá tartozik. Célja, hogy a munkahelyi balesetből vagy foglalkozási megbetegedésből, vagyis a munkavállaló munkaképességének egész életén át tartó csökkenéséből adódó említett károsodásért kártérítést nyújtson a munkavállalónak.
- 7 E törvény 14. cikke (1) bekezdésének 1. pontja a munkahelyi baleset által okozott sérülés vagy betegség esetén kártérítésként különösen maradandó károsodásért járó kártérítés fizetését írja elő.

- 8 A baleset-biztosításról szóló törvény 18b. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a maradandó károsodásért járó kártérítést eseti jelleggel egyszeri alkalommal vagy járadékként fizetik. Az említett cikk (3) bekezdése értelmében az egyszeri kártérítést a minisztérium által jóváhagyott szempontok alapján a munkavállaló életkorának figyelembevételével a maradandó károsodásért járó kártérítés értékének megfelelő tőkeösszeg formájában számítják ki.
- 9 Az említett minisztériumnak a baleset-biztosítás címén fizetett járadék tőkeértéke vagy – amennyiben nem járadékot fizetnek – az egyszeri kártérítés megállapításának kritériumairól szóló, 1982. december 30-i 1662/453/82. sz. határozata megállapítja azokat a szempontokat, amelyek alapján ez utóbbi kártérítést számítani kell.
- 10 E tekintetben e határozat melléklete a következő képleteket állapítja meg:
- „Az alkalmazandó halandóság (TLE-82) 3 év életkor-eltolódással
- $$u_x = 0,0000797 e^{0,0875(x+3)} \text{ (férfi)}$$
- $$u_x = 0,0000168 e^{0,1000(y+3)} \text{ (nő).}”$$
- 11 A sérüléssel vagy betegséggel okozott károkat az általános maradandó károsodás minősítése céljából orvosi jellegük és súlyosságuk mértéke alapján 20 osztályba sorolják. A nyújtott kártérítés összege a károsodás osztályától függ. Azon kevésbé súlyos sérülések vagy betegségek kártérítése, amelyek az 1–10 károsodási osztályba tartoznak, mindig egy összegben történik. A 11–20 károsodási osztályok esetében a biztosított választhat az egy összegben történő fizetés vagy az élete végéig járó havi járadék között.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 Az 1953-ban született X 1991. augusztus 27-én munkahelyi balesetben sérülést szenvedett. A vakuutusoikeus (biztosítási bíróság) 2005. október 18-i határozatában megállapította, hogy X maradandó károsodás miatt a baleset-biztosításról szóló törvény alapján átalány-kártérítésre jogosult.
- 13 E határozat következtében a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező biztosítótársaság 2005. december 16-i határozataival az X részére e kártérítés címén fizetendő átalányösszeget 4 197,98 euróban állapította meg, amely összeg már minden pótlékot tartalmaz.
- 14 X e határozatokkal szemben keresetet nyújtott be arra való hivatkozással, hogy a maradandó károsodásért fizetett egyszeri kártérítést a nők esetében alkalmazott kritériumokkal megegyező kritériumok alapján kell kiszámítani. A keresetet 2006. augusztus 31-én elutasította a munkahelyi balesetekkel foglalkozó fellebbviteli bizottság. A vakuutusoikeus a 2008. május 27-i határozatával helybenhagyta e határozatot.
- 15 X a 2008. október 13-án a minisztériumnak címzett levelében azzal érvelt, hogy a részére a maradandó károsodásért járó kártérítés címén fizetett átalányösszeg megállapítása a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmódra vonatkozó uniós jogi rendelkezések figyelmen kívül hagyásával történt. X tehát 278,89 eurót és ezen összeg után késedelmi kamatot követelt. Ezen összeg megfelel az X által kapott kártérítés és azon kártérítés közötti különbségnek, amelyet egy vele azonos életkorú és hasonló helyzetben lévő nő kapott volna. A minisztérium 2009. május 27-én megtagadta a kért összeg fizetését.
- 16 2009. június 17-én X arra irányuló keresetet nyújtott be a Helsingin hallinto-oikeushoz (helsinki közigazgatási bíróság), hogy a Finn Államot kötelezze a szóban forgó összeg részére történő kifizetésére. A Helsingin hallinto-oikeus a 2010. december 2-i határozatában hatáskörének hiányával indokolva elfogadhatatlannak nyilvánította e keresetet.

- 17 X tehát keresetet nyújtott be e határozattal szemben a Korkein hallinto-oikeushoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság), amely 2012. november 28-án hatályon kívül helyezte Helsingin hallinto-oikeus határozatát.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság az ügy érdemét tekintve azt kérdezi, hogy a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmódra vonatkozó uniós jogi rendelkezésekkel és különösen a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely alapján a munkahelyi baleset címén fizetett, törvényileg szabályozott szociális ellátás összege a nemen alapuló biztosításmatematikai tényezők alkalmazása következtében eltér aszerint, hogy a kedvezményezett férfi vagy nő-e.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi továbbá, hogy ha a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amelyről az előtte folyamatban lévő ügyben szó van, felmerül az a kérdés, hogy teljesülnek-e az érintett tagállam uniós jog megsértéséért beálló felelősségének a feltételei.
- 20 E körülmények között a Korkein hallinto-oikeus úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogszabály, amelynek alapján a férfiak és a nők eltérő várható élettartamát biztosításmatematikai szempontként alkalmazzák a munkahelyi baleset miatt fizetendő, törvényileg szabályozott szociális biztonsági ellátások kiszámításához, ha e szempont alkalmazása esetén valamely férfinak fizetendő egyszeri kártérítés összege alacsonyabb, mint az a kártérítési összeg, amelyet egy azonos életkorú, egyébként hasonló helyzetben lévő nő kapna?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: fennáll-e a jelen ügyben a tagállami felelősség feltételenként az uniós jog kellően súlyos megsértése, különös figyelemmel arra, hogy
- a Bíróság ítélezési gyakorlatában nem foglalt kifejezetten állást azzal kapcsolatban, hogy a 79/7 irányelv hatálya alá tartozó, törvényileg szabályozott szociális biztonsági rendszerek ellátásainak kiszámításakor figyelembe vehetők-e a nemekre vonatkozó biztosításmatematikai tényezők;
 - a Bíróság az Association belge des Consommateurs Test-Achats és társai ítéletében (C-236/09, EU:C:2011:100) érvénytelennek nyilvánította a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelv [(HL L 373., 37. o.)] 5. cikkének az ilyen tényezők figyelembevételét lehetővé tevő (2) bekezdését, de átmeneti időszakot rendelt el az érvénytelenség bekövetkeztéig, és
 - az uniós jogalkotó a [2004/113] és a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben [(HL L 204., 23. o.)] bizonyos feltételek mellett lehetővé tette az ilyen tényezők figyelembevételét az ezen irányelvek értelmében vett juttatások kiszámításakor, és a nemzeti jogalkotó ennek alapján feltételezte, hogy a szóban forgó tényezők a jelen ügy szerinti törvényileg szabályozott szociális biztonsági rendszerek területén is figyelembe vehetők?”

A Bíróság hatásköréről

- 21 A finn kormány a tárgyaláson megjegyezte, hogy a jogvita alapját képező tényállás, vagyis X munkahelyi balesete 1991 során, tehát a Finn Köztársaságnak az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőzően történt. Bár a szóban forgó átalány-kártérítés az említett munkahelyi baleset által okozott maradandó

károsodás kompenzálására irányul, az uniós jog alkalmazásának céljából kizárólag az e károsodást kiváltó ok időpontjának van jelentősége. Ilyen körülmények között a finn kormány úgy véli, hogy a Bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára választ adjon.

- 22 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az alapeljárás tárgyát képező jogi aktust 2008-ban fogadták el a vakuutusoikeus határozatával. Nem vitatott az sem, hogy a maradandó károsodásért járó szóban forgó kártérítés X balesete következményeinek egész életén át tartó kompenzálására irányul.
- 23 Ebből következik, hogy az alapeljárás tárgya nem olyan helyzet, amely már a Finn Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozását megelőzően kiváltotta valamennyi joghatását.
- 24 Ezért a Bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára választ adjon.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az első kérdésről

- 25 Az első kérdés megválaszolása céljából előzetesen meg kell jegyezni, hogy az alapügyben szóban forgó kártérítést ugyan magán-biztosítótársaság fizette, a munkavállalók Finnországban történő baleset-biztosításai és az említett kártérítés nyújtásának feltételei olyan „törvényileg szabályozott” rendszerek részét képezik, amelyek a 79/7 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében véve a munkahelyi balesetek kockázatai ellen nyújtanak védelmet. Következésképpen az alapügyben szóban forgó kártérítés ezen irányelv hatálya alá tartozik.
- 26 Emlékeztetni kell arra, hogy a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése tiltja különösen az irányelv hatálya alá tartozó ellátások kiszámítása területén a nemen alapuló közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést.
- 27 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügy a munkahelyi balesetből adódó károsodásra tekintettel járó azon kártérítés összegének a számítási módjaira vonatkozik, amelyet átalány-kártérítés formájában egyszeri alkalommal fizettek ki. Az említett számítást többek között a munkavállaló kora, valamint az átlagos várható hátralévő élettartama alapján kell elvégezni. Ez utóbbi tényező meghatározása céljából figyelembe kell venni a munkavállaló nemét.
- 28 Nem vitatott, hogy az alapügyben szóban forgó átalány-kártérítés számítási módjai alapján egy X-szel azonos korú nő, aki azonos és ugyanolyan károsodást okozó, X-ével megegyező napon történő munkahelyi balesetet szenvedett, nagyobb átalány-kártérítésre jogosult, mint amekkorában X részesül.
- 29 A finn kormány azonban azzal érvel, hogy az ilyen nő és X nincsenek hasonló helyzetben. A finn kormány e tekintetben kifejti, hogy a maradandó károsodásért járó kártérítés címén egyszeri alkalommal fizetett, a nemzeti szabályozásban előírt kártérítés számítási módjai lehetővé kívánják tenni e kártérítés összegének olyan mértékben történő megállapítását, amely megegyezik ugyanezen kártérítés teljes összegével abban az esetben, ha azt egy életen át folyósítandó járadék formájában fizetnék. A férfiak és nők eltérő várható élettartamát tekintetbe véve a két nemre ugyanazon halandósági tényező alkalmazása ahhoz vezetne, hogy a balesetet szenvedett női munkavállalónak fizetett egyszeri kártérítés nem felel meg többé a kedvezményezettje átlagos várható hátralévő élettartamának.
- 30 A finn kormány pontosítja, hogy a nemen alapuló különbségtétel ahhoz szükséges, hogy elkerüljék a nők férfiakéhoz képest kedvezőtlenebb bánásmódját. Ugyanis, mivel a nők várható élettartama statisztikailag magasabb, az elszenvedett károsodásnak a sérült személy hátralévő élettartamára átalányban történő kompenzálására irányuló kártérítésnek magasabbnak kell lennie a nők, mint a férfiak esetében. Következésképpen nem áll fenn a férfiak és nők közötti hátrányos megkülönböztetés.

- 31 E tekintetben, és amint a főtanácsnok az indítványának 29. pontjában megjegyezte, fontos megállapítani, hogy az ilyen érvelés legfeljebb a férfiak és nők között az olyan kártérítés, mint amelyről az alapügyben szó van, nyújtásában fennálló egyenlőtlen bánásmódot igazolhatja, de nem vitathatja – amint a finn kormány a tárgyalás során elismerte – az egyenlőtlen bánásmódnak a nemzeti jogi rendelkezések alkalmazásából annyiban adódó fennállását, amennyiben e rendelkezések azonos körülmények között eltérő kártérítésekhez vezetnek.
- 32 Meg kell tehát állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó betegbiztosítási rendszer rendelkezései egyenlőtlen bánásmódhoz vezetnek, amely a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével ellentétes hátrányos megkülönböztetésnek minősülhet.
- 33 Ilyen körülmények között meg kell bizonyosodni arról, hogy ezen egyenlőtlen bánásmód igazolható-e.
- 34 Az egyenlő bánásmód elvétől való eltérés 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében kimondott esetleges okait illetően meg kell állapítani, hogy a várható hátralévő élettartamon alapuló tényező figyelembevételét nem írja elő sem ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése, amely a nők anyasági védelmére vonatkozik, sem pedig az említett irányelv 7. cikkének (1) bekezdése, amely lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy ezen irányelv hatálya alól kizárjanak a szociális biztonság területére vonatkozó bizonyos számú szabályokat, előnyöket és ellátásokat.
- 35 Ezenkívül a 79/7 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének szövegéből nem következik, hogy az ott kimondott eltérési okok nem kimerítő jellegűek, és hogy a tagállamok szabadon állapíthatják meg az egyenlő bánásmód elvétől való eltérés más okait. Az a tény, hogy az ilyen tényező figyelembevételét kifejezetten nem tiltják ezen irányelv rendelkezései, nem értelmezhető úgy, mint amely engedélyezi a nemzeti jogalkotó számára, hogy e tényezőt olyan kártérítés számítási elemeként írja elő, mint amelyről az alapügyben szó van.
- 36 A finn kormány azonban azzal érvel, hogy az e kártérítés összegének az érintett munkavállaló neme szerinti különbsége igazolható a férfiak és a nők várható élettartamának objektív eltéréseivel. Bármely más megoldás a nők, akiknek a várható élettartama magasabb a férfiak várható élettartamánál, kedvezőtlenebb bánásmódjához vezetne, mivel az átalány-kártérítés fizetésének a célja a károsodás következményeinek a sérült személy egész hátralévő életében való kompenzálása.
- 37 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy annak ellenére, hogy az alapügyben szóban forgó átalány-kártérítést olyan szabályozás írja elő, amely rögzíti a munkahelyi baleset miatti károsodásért járó, a sérült személy hátralévő életében fizetett ellátásokat is, e kártérítés számítása nem végezhető el a férfiak és a nők átlagos várható életkorára vonatkozó általánosítás alapján.
- 38 Az ilyen általánosítás ugyanis a férfi biztosítottak női biztosítottakkal szembeni hátrányos megkülönböztetéséhez vezethet. Továbbá az általános statisztikai adatok nemek szerinti figyelembevétele ellen szól, hogy nem állítható bizonyossággként, hogy valamely női biztosítottnak mindig magasabb a várható élettartama, mint valamely azonos korú, hasonló helyzetben lévő férfi biztosított várható élettartama.
- 39 E megállapításokból következik, hogy nem igazolható az alapügyben szóban forgó nemzeti rendszer.
- 40 Az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek alapján a férfiak és a nők eltérő várható élettartamát biztosításmatematikai szempontként alkalmazzák a munkahelyi baleset miatt fizetendő, törvényileg szabályozott szociális biztonsági ellátások kiszámításához, ha e szempont alkalmazása esetén valamely férfinak fizetendő egyszeri kártérítés összege alacsonyabb, mint az a kártérítési összeg, amelyet egy azonos életkorú, egyébként hasonló helyzetben lévő nő kapna.

A második kérdésről

- 41 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 79/7 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének olyan megsértése, mint amelyről az alapügyben szó van, minősíthető-e az érintett tagállam felelősségének beállásához szükséges feltételek egyikét alkotó, az uniós jog „kellően súlyos” megsértésének.
- 42 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a Brasserie du pêcheur és Factortame ítéletének (C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79) 56. pontjában pontosította, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróság által figyelembe vehető elemek között szerepel a megsértett szabály egyértelműsége és pontossága fokán, valamint a megsértett szabállyal a nemzeti hatóságok vagy az Unió részére biztosított mérlegelési jogkör terjedelmén kívül, hogy az elkövetett mulasztás, illetve a károkozás szándékos-e vagy gondatlan, az esetleges téves jogalkalmazás menthető-e, vagy sem, és hogy valamely uniós intézmény által tanúsított magatartás hozzájárulhatott-e az uniós joggal ellentétes mulasztáshoz vagy az uniós joggal ellentétes nemzeti intézkedés, illetve gyakorlat elfogadásához, illetve fenntartásához.
- 43 A Bíróság továbbá hangsúlyozta, hogy főszabály szerint a nemzeti bíróságoknak kell meghatározniuk, hogy milyen feltételek alkalmazása mellett állapítható meg a tagállamoknak a magánszemélyek részére az uniós jog megsértésével okozott károk iránti felelőssége, a Bíróság által az e feltételek alkalmazása tekintetében adott iránymutatásoknak megfelelően (lásd: Test Claimants in the FII Group Litigation ítélet, C-446/04, EU:C:2006:774, 210. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ebből következik, hogy a Bíróság értékelései nem helyettesíthetik a nemzeti bíróságok értékeléseit (lásd: Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet, EU:C:1996:79, 58. pont). Azonban a Bíróság ez utóbbiaknak iránymutatásokat és információkat adhat ezen elv megvalósítása érdekében (lásd: Köbler-ítélet, C-224/01, EU:C:2003:513, 100. pont).
- 45 A jelen ügygel kapcsolatban három, azon kérdés megválaszolása céljából figyelembe veendő elemet kell megemlíteni, hogy a szóban forgó nemzeti jogi rendelkezéseket a 79/7 irányelv 4. cikke (1) bekezdése „kellően súlyos” megsértésének kell-e tekinteni.
- 46 Először is az egyenlő bánásmód ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében kimondott elvének a terjedelme és annak értelmezése mindeztáig nem képezte tárgyát a Bíróság egyetlen ítéletének sem. Ezenkívül az uniós jog X-szel kapcsolatos, fent megállapított megsértése csak 2008-ban, a vakuutusoikeus jogerős határozatával vált konkrétá.
- 47 Másodszor a mai napig sem az alapügyben szóban forgó finn jogszabályra, sem pedig más nemzeti jogszabályra nem irányult az EUMSZ 258. cikk alapján tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset a 79/7 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a megsértése miatt.
- 48 Harmadszor meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó által elfogadott, a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a megvalósítására irányuló aktusokkal kapcsolatban a 2004/113 irányelv 5. cikkének (2) bekezdése lehetőséget nyújtott a tagállamoknak arra, hogy 2007. december 21-e előtt az egyének biztosítási díjaiban és juttatásaiban arányos különbségeket engedélyezzenek, amennyiben a nemi hovatartozás alkalmazása biztonságmatematikai, valamint releváns és pontos statisztikai adatok alapján a kockázatelemzésben meghatározó tényező. Ezenkívül az uniós jogalkotó a 2006/54 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének h) pontjában úgy határozott, hogy az egyenlő bánásmód elvével ellentétesek a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek területére vonatkozó, bizonyos nemen alapuló szabályok, mindazonáltal az ezen elv alóli kivételek között bizonyos esetekben felsorolta a nemek szerint eltérő biztosításmatematikai tényezők felhasználását.
- 49 Ami e rendelkezések közül az elsőt illeti, a Bíróság 2011. március 1-jén az Association belge des Consommateurs Test-Achats és társai ítélet (EU:C:2011:100) 32. pontjában úgy határozott, hogy az érintett tagállamok számára annak lehetővé tétele, hogy időbeli korlátok nélkül hatályban tartsák az

uniszex biztosítási díjak és juttatások szabályától való eltérést, ellentétes a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódra irányuló, a 2004/113 irányelv által követett cél elérésével, és a Bíróság pontosította, hogy az említett rendelkezést hátrányosan megkülönböztető jellege miatt érvénytelennek kell tekinteni.

- 50 A fenti megállapításokra tekintettel a nemzeti bíróság feladata annak megállapítása, hogy a jelen ügyben az uniós jog megsértését „kellően súlyosnak” kell-e tekinteni.
- 51 Ezért a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak értékelése, hogy teljesülnek-e a tagállam felelőssége beállásának feltételei. Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás az uniós jog „kellően súlyos” megsértésének minősül-e, e bíróságnak figyelembe kell vennie többek között azt, hogy a Bíróság még nem hozott határozatot arról, hogy jogszerű-e az átlagos várható élettartamon alapuló tényező nemek szerinti figyelembevétele a törvényileg szabályozott szociális biztonsági rendszer címén fizetett és a 79/7 irányelv hatálya alá tartozó ellátás megállapítása során. A kérdést előterjesztő bíróságnak figyelembe kell vennie az uniós jogalkotó által a tagállamoknak nyújtott azon lehetőséget is, amely a 2004/113 irányelv 5. cikkének (2) bekezdésében és a 2006/54 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének h) pontjában szerepel. Az említett bíróságnak figyelembe kell vennie továbbá, hogy a Bíróság 2011. március 1-jén (C-236/09, EU:C:2011:100) megállapította, hogy az említett rendelkezések közül az első érvénytelen, mivel ellentétes a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvével.

A költségekről

- 52 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek alapján a férfiak és a nők eltérő várható élettartamát biztosításmatematikai szempontként alkalmazzák a munkahelyi baleset miatt fizetendő, törvényileg szabályozott szociális biztonsági ellátások kiszámításához, ha e szempont alkalmazása esetén valamely férfinak fizetendő egyszeri kártérítés összege alacsonyabb, mint az a kártérítési összeg, amelyet egy azonos életkorú, egyébként hasonló helyzetben lévő nő kapna.**
- 2) **A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak értékelése, hogy teljesülnek-e a tagállam felelőssége beállásának feltételei. Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás az uniós jog „kellően súlyos” megsértésének minősül-e, e bíróságnak figyelembe kell vennie többek között azt, hogy a Bíróság még nem hozott határozatot arról, hogy jogszerű-e az átlagos várható élettartamon alapuló tényező nemek szerinti figyelembevétele a törvényileg szabályozott szociális biztonsági rendszer címén fizetett és a 79/7 irányelv hatálya alá tartozó ellátás megállapítása során. A kérdést előterjesztő bíróságnak figyelembe kell vennie az uniós jogalkotó által a tagállamoknak nyújtott azon lehetőséget is, amely a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelv 5. cikkének (2) bekezdésében, valamint a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv**

9. cikke (1) bekezdésének h) pontjában szerepel. Az említett bíróságnak figyelembe kell vennie továbbá, hogy a Bíróság 2011. március 1-jén (C-236/09, EU:C:2011:100) megállapította, hogy az említett rendelkezések közül az első érvénytelen, mivel ellentétes a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvével.

Aláírások